

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

III. ÚS 177/2011-12

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 19. apríla 2011 predbežne prerokoval sťažnosť Ing. L. T., M., zastúpeného advokátom JUDr. J. V., V., vo veci namietaného porušenia jeho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a práva na prejednanie jeho záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Bratislava II v konaní vedenom pod sp. zn. 16 C/8/2006 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť Ing. L. T. o d m i e t a pre neprípustnosť.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 23. marca 2011 doručená sťažnosť Ing. L. T. (ďalej len „sťažovateľ“), ktorou namieta porušenie svojho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva na prejednanie svojej záležitosti v

primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej „dohovor“) postupom Okresného súdu Bratislava II (ďalej len „okresný súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 16 C/8/2006.

Zo sťažnosti a z k nej pripojených príloh vyplýva, že sťažovateľ podal 5. septembra 2005 na Okresnom súde Veľký Krtíš žalobu o zaplatenie sumy 12 847 Sk s prísl., ktorý vec postúpil okresnému súdu z dôvodu miestnej nepríslušnosti.

Okresný súd vydal 28. októbra 2005 platobný rozkaz, proti ktorému podal odpor žalovaný. Okresný súd odpor 20. marca 2006 odmietol ako nedôvodný, pretože odpor bol podaný osobou, ktorá nie je účastníkom konania.

Žalovaný podal proti rozhodnutiu odvolanie, o ktorom rozhodol Krajský súd v Bratislave (ďalej len „krajský súd“) 30. marca 2007 tak, že uznesenie okresného súdu zrušil.

Dňa 11. septembra 2007 okresný súd konanie prerušil do právoplatného skončenia veci vedenej na krajskom súde pod sp. zn. 22 Cb 138/04, a proti tomuto rozhodnutiu sa sťažovateľ odvolal v októbri 2007. Dňa 29. novembra 2007 krajský súd rozhodnutie okresného súdu o prerušení konania zrušil a vec vrátil okresnému súdu na ďalšie konanie.

Dňa 18. júna 2008 okresný súd konanie prerušil do právoplatného skončenia konania sp. zn. 6 Sp/2/2008 o „zrušenie rozhodnutia rozhodcu“ vedeného na krajskom súde.

Od tohto rozhodnutia uplynuli už takmer tri roky a okresný súd vo veci nekoná.

Sťažovateľ na základe týchto skutočností navrhuje, aby ústavný súd rozhodol nálezom, že okresný súd porušil základné právo sťažovateľa na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a právo na prejednanie veci v primeranej

lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, prikázal okresnému súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 16 C/8/2006 konať bez zbytočných prietáhov.

Zároveň sa domáha priznania finančného zadostučinenia v sume 8 000 € a úhrady trov konania.

II.

Podľa čl. 127 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Ústavný súd každý návrh na začatie konania predbežne prerokuje podľa § 25 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa a zisťuje, či nie sú dané dôvody na odmietnutie návrhu podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

Podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania návrhy, na prerokovanie ktorých nemá právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

Z § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde vyplýva, že úlohou ústavného súdu pri predbežnom prerokovaní návrhu je tiež posúdiť, či tento nie je zjavne neopodstatnený. V súlade s konštantnou judikatúrou ústavného súdu možno o zjavnej neopodstatnenosti návrhu hovoriť vtedy, keď namietaným postupom orgánu štátu nemohlo dôjsť k porušeniu základného práva alebo slobody, ktoré označil sťažovateľ, a to buď pre nedostatok príčinnej

súvislosti medzi označeným postupom orgánu štátu a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých sa namietalo, prípadne z iných dôvodov. Za zjavne neopodstatnený návrh preto možno považovať ten, pri predbežnom prerokovaní ktorého ústavný súd nezistil žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, reálnosť ktorej by mohol posúdiť po jej prijatí na ďalšie konanie (I. ÚS 66/98).

Sťažovateľ namieta porušenie svojho základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru postupom okresného súdu v konaní vedenom pod sp. zn. *16 C/8/2006*.

Podľa čl. 48 ods. 2 ústavy každý má právo, aby sa jeho vec verejne prerokovala bez zbytočných prietáhov a v jeho prítomnosti a aby sa mohol vyjadriť ku všetkým vykonávaným dôkazom. Verejnosť možno vylúčiť len v prípadoch ustanovených zákonom.

Podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru každý má právo, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom.

Súčasťou doterajšej judikatúry ústavného súdu je aj právny názor, podľa ktorého princíp subsidiarity právomoci ústavného súdu je ústavným príkazom pre každú osobu. Preto každý, kto namieta porušenie svojho základného práva, musí rešpektovať postupnosť tejto ochrany, a predtým, ako podá sťažnosť ústavnému súdu, musí požiadať o ochranu ten orgán verejnej moci, ktorého kompetencia predchádza právomoci ústavného súdu (IV. ÚS 128/04).

Podľa § 53 ods. 1 zákona o ústavnom súde sťažnosť nie je prípustná, ak sťažovateľ nevyčerpal opravné prostriedky alebo iné právne prostriedky, ktoré mu zákon na ochranu jeho základných práv alebo slobôd účinne poskytuje a na použitie ktorých je sťažovateľ oprávnený podľa osobitných predpisov.

Podľa § 53 ods. 2 zákona o ústavnom súde ústavný súd neodmietne prijatie sťažnosti, aj keď sa nespĺnila podmienka podľa odseku 1, ak sťažovateľ preukáže, že túto podmienku nespĺnil z dôvodov hodných osobitného zreteľa.

V konaní o sťažnosti vo veci namietaného porušenia základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru nečinnosťou všeobecného súdu považuje ústavný súd za účinný prostriedok nápravy namietaného protiprávneho stavu, ktorý má sťažovateľ k dispozícii pred podaním sťažnosti ústavnému súdu, sťažnosť proti porušovaniu základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podanú predsedovi súdu.

Podľa § 62 ods. 1 zákona č. 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o súdoch“) sťažnosť môže podať účastník konania alebo strana v konaní. Sťažnosť na postup súdu môže smerovať proti porušovaniu práva na verejné prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov alebo porušovaniu zásad dôstojnosti súdneho konania sudcami, súdnymi úradníkmi alebo zamestnancami súdu, ktorí plnia úlohy pri výkone súdnictva.

Podľa § 63 ods. 1 zákona o súdoch sťažnosti vybavuje predseda príslušného súdu, ak osobitný zákon neustanovuje inak, a podľa odseku 2 sťažnosti na predsedu súdu vybavuje predseda súdu vyššieho stupňa.

Účelom sťažnosti proti porušovaniu základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa zákona o súdoch nie je potvrdenie stavu, ktorý nie je v súlade s právom zaručeným čl. 48 ods. 2 ústavy a čl. 6 ods. 1 dohovoru, ale poskytnutie príležitosti súdu, aby sám urobil nápravu a odstránil protiprávny stav zapríčinený nesprávnym postupom alebo svojou nečinnosťou (m. m. II. ÚS 64/97, I. ÚS 20/05). Ústavný súd preto o sťažnosti, ktorou je namietané porušenie základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, koná iba za predpokladu, ak sťažovateľ preukáže, že účinne využil označený právny prostriedok nápravy podľa zákona o súdoch, alebo ak preukáže, že túto podmienku nespĺnil z dôvodov hodných osobitného zreteľa (§ 53 ods. 2 zákona o ústavnom súde).

Zo sťažnosti nevyplýva, že sťažnosť na prietahy v konaní predsedovi okresného súdu sťažovateľom podaná bola. Ústavný súd v rámci prípravy predbežného prerokovania sťažnosti na okresnom súde tiež zistil, že sťažovateľ sa na predsedu okresného súdu so sťažnosťou na prietahy v konaní neobrátil.

Sťažovateľ zároveň, zastúpený kvalifikovaným právnym zástupcom, v sťažnosti neuvádza ani žiadne argumenty, ktorými by preukázal, že podmienku nevyužitia tohto prostriedku ochrany svojho základného práva nespĺnil z dôvodov hodných osobitného zreteľa, a preto mu ústavný súd nemôže nespĺnenie tejto podmienky v zmysle § 53 ods. 2 zákona o ústavnom súde odpustiť.

Na základe uvedených skutočností ústavný súd pri predbežnom prerokovaní sťažnosti konštatoval, že sťažovateľ nevyužil pred podaním sťažnosti ústavnému súdu účinný právny prostriedok nápravy proti nečinnosti krajského súdu a nepreukázal ani to, že uvedenú podmienku nespĺnil z dôvodov hodných osobitného zreteľa (§ 53 ods. 2 zákona o ústavnom súde), pričom existenciu takýchto dôvodov nemožno vyvodiť ani z obsahu sťažnosti. Uvedené skutočnosti zakladajú dôvod na odmietnutie sťažnosti sťažovateľa pre jej neprípustnosť (obdobne napr. I. ÚS 369/2010 a III. ÚS 101/2011).

Z uvedených dôvodov ústavný súd po predbežnom prerokovaní sťažnosť podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde odmietol pre jej neprípustnosť.

Na rámec ústavný súd k tomu poznamenáva, že podľa jeho konštantnej judikatúry podstatou, účelom a cieľom práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov je odstránenie stavu právnej neistoty účastníka konania (napr. I. ÚS 41/02). Tento účel spravidla nemožno dosiahnuť po právoplatnom prerušení konania, ku ktorému došlo v súlade so zákonom. Ústavný súd v tejto súvislosti v súlade so svojou doterajšou judikatúrou (mutatis mutandis I. ÚS 162/03) konštatuje, že prerušenie konania podľa § 109 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku možno považovať za prekážku konania. Ak nedôjde k odpadnutiu prekážky prerušeného konania postupom predvídaným v Občianskom súdnom poriadku, nemôžu sa v prerušenom konaní vykonávať žiadne procesné úkony smerujúce k odstráneniu právnej neistoty účastníkov, a tým aj k naplneniu účelu základného práva na

prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov zaručeného v čl. 48 ods. 2 ústavy a rovnako aj v čl. 6 ods. 1 dohovoru. Ústavný súd preto nečinnosť okresného súdu v dôsledku existencie zákonnej prekážky jeho postupu neposudzuje ako zbytočné prietahy v konaní (mutatis mutandis II. ÚS 3/03, I. ÚS 65/03).

Navyše, ústavný súd zistil, že okresný súd v súčasnosti pravidelne zisťuje stav konkurzného konania, kvôli ktorému konanie prerušil, a proti rozhodnutiu okresného súdu z 18. júna 2008 o prerušení súdneho konania sťažovateľ nepodal ani odvolanie, čo tiež ide na jeho ťarchu.

Toto rozhodnutie nezakladá prekážku veci rozhodnutej v zmysle § 24 písm. a) zákona o ústavnom súde, a preto sťažovateľovi nebráni po splnení zákonom ustanovených podmienok, aby podal v tej istej veci novú sťažnosť.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 19. apríla 2011